

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1611/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Игор Радосављевић адвокат из ..., против туженог „Еминент“ ДОО из Суботице, чији је пуномоћник Бојан Узелац адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2118/19 од 04.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2118/19 од 04.11.2019. године, дела којим је преиначена првостепена пресуда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П1 1252/2018 од 20.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев којим је тужилца тражила поништај решења туженог о отказу уговора о раду број .. од 05.09.2018. године, утврђење да је тужилци престао радни однос без правног основа, њено враћање на рад и обавезивање туженог на исплату зараде коју би остварила у периоду од 05.09.2018. године до дана враћања на рад, у висини зараде коју је остварила у августу 2018. године као месецу који претходи месецу у којем јој је престао радни однос, са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев ради исплате накнаде штете у висини шест месечних зарада у укупном износу од 157.872,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да надокнади туженом трошкове поступка у износу од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате, све у року од осам дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2118/19 од 04.11.2019. године, усвојена је жалба тужилце и пресуда Основног суда у Суботици П1 1252/18 од 20.03.2019. године делимично преиначена тако што је примарни тужбени захтев делимично усвојен и поништено решење о отказу уговора о раду број .. од 05.09.2018. године, док је у преосталом делу првостепена пресуда укинута и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је преиначена првостепена пресуда, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводом ревизије да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП јер су разлози о битним чињеницама нејасни и противречни, у суштини се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. тог члана која није законом (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП) предвиђена као разлог за овај ванредни правни лек. У ревизији туженог није посебно наведена ниједна процесна одредба коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, а што је утицало или могло утицати на правилност одлуке о жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је 01.04.2014. године закључила са туженим уговор о раду на неодређено време. У периоду од 22.08. до 27.08.2018. године тужила није долазила на посао због здравствених проблема, али туженом није доставила потврду о привременој спречености за рад у том периоду. Тужени је упутио тужилу упозорење о разлозима за отказ уговора о раду због непоштовања радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду и члана 115. став 1. тачка 2. Правилника о раду туженог, учињене неоправданим изостанком са рада почев од 22.08.2018. године. Тужилу је остављен рок од осам дана од пријема упозорења да се писменим путем изјасни о наводима који су у њему садржани. Упозорење је тужилу уручено 28.08.2018. године. Тужила се писмено изјаснила на упозорење и писмено изјашњење је упутила туженом поштом - препорученом поштом од 05.09.2018. године. Тужени је тог дана донео решење о отказу уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду у делу којим је тражен поништај решења о отказу уговора о раду, тако што је исти усвојио и донето решење туженог поништио.

Одредбом члана 180. став 1. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. тог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Према ставу 2. овог члана, послодавац је у упозорењу дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Смисао упозорења је да се запосленом стави до знања да је својом радњом, односно поступком изазвао настанак отказног разлога, како би се изјаснио о свему што му се ставља на терет, а пре свега о томе да ли је учинио повреду радне обавезе, односно нарушио радну дисциплину, да ли постоје разлози за искључење повреде радне обавезе или кривице и да ли постоје друге околности од значаја за чињенично и

правно разјашњење случаја. На тај начин се запосленом обезбеђује Уставом зајемчено право на одбрану, односно на изјашњење, предвиђено и ратификованом Конвенцијом Међународне организације рада број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца.

Одлуку о отказу уговора о раду послодавац може донети тек када размотри и оцени све околности случаја, дакле и на основу чињеница које је запослени изнео у писменом изјашњењу на дато упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, односно на основу оног стања ствари које постоји тек после изјашњења запосленог о ономе што му се ставља на терет.

У конкретном случају, тужени је оспорено решење о отказу уговора о раду донео пре истека рока за писмено изјашњење тужиље на упозорење о постојању отказних разлога, због чега није ни узео у обзир наводе из њеног изјашњења које је благовремено упућено препорученом поштанском пошиљком. Такво решење донето је кршењем члана 180. Закона о раду и зато је морало бити поништено као незаконито.

Имајући изложено у виду, нису основани наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права, због чега је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић